

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.20, z dostavljanjem na dom K 1.50; s pošto celoletno K 20.—, polletno K 10.—, četrtletno K 5.—, mesečno K 1.70. — Za inozemstvo celoletno K 30.—. — Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo:
Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 80 v. Pri večkratnem oglašanju po-
pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

V strašnem begu proti Carigradu!

Edina zmaga Turkov,

CARIGRAD PRED REVOLUCIJO. — BEG TURŠKE ARMADE. — SAMOZAVEST BALKANSKIH DRŽAV. — LULE-BURGAS. — ZADNJI TRENUTKI. — TURŠKI POLMESEC V EVROPI ZAHAJA. — ZMAGA KULTURE.

Preden se je začela vojna, niso bile v notranji Turčiji čiste razmere. Italija je stala takrat pred Dardanelami — v Carigradu, v Solunu in po drugih mestih pa so se pripravili mlado- in staroturki. — Turški oficirji so hoteli dokazati, da je Turčija vojaška država in so hoteli odločevati tudi o politiki. Ta politika pa je vznemirjala one narode, ki so čutili težko pest turške armade. Albanske in macedonske nemire so porabili staroturki, da so mogli nastopiti proti mladoturkom. Zato so obljubili tudi reforme in so mislili s tem strmoljaviti mladoturke, ki so si pred nekaj leti s krvavo revolucijo pridobili moč v Turčiji. Očitati so mladoturkom, da so povzročili vso nesrečo, ki jo pošilja Alah nad Turčijo zadnja leta. Mladoturki pa so očitati staroturkom, da so oni krivi slabih razmer: Tako je bilo v začetku vojne. Boj je združil staro- in mladoturke — politični spori so prenehali — zato pa so se tem silneje pojavili po grozljivih porazih zadnjih dni. Pri splošni zmešnjavi, ki je nastala zadnji čas, očitajo Turki drug drugemu, kdo da je kriv poraza. Poraz se smatra kot kazen božja — in drug drugemu očitajo velike grehe proti Alahu. Ta notranji razpor raste — sovraštvo in maščevanje je zavladalo povsod.

K temu se je pridružila nevolja ljudstva. Čete iz Azije so rabile hrane in živeža. Vojaštvo je moralo biti preskrbljeno — za ljudi je začelo zmanjkovati kruha. Turška državna blagajna se je hitro praznila. Pred par dnevi so zapazili, da je v nji le še za par dni denarja. Cene so postajale vedno višje, košček kruha je bil vedno dražji — turške ladje niso ničesar dovažale. Od vseh strani so se bližale mestu sestrane čete, ki so zahtevale hrane. Ljudstvo je stalo po ulicah, čitalo je poročila z vojne in je videlo, da se bliža pogin. Da bi se ljudstvo pomirilo, je turška vlada izdala strogo cenzuro, listi ne smejo slabo poročati, brzojavke se ustavljajo na pošti. Toda vse to ne pomaga. Nekaj časa je ljudstvo delilo zadnji košček z vojaki — sedaj pa se že pojavljajo slučaji, da se ljudje tepejo za kruh. Vlada je postavila vojaštvo, da bi rešila v mestu mir — toda nemir raste od dne do dne — vojaštva je v mestu vedno več — savražnik se bliža od vseh strani, v Carigradu se pojavlja revolucija — boj na življenje in smrt. V tem težkem trenutku so tudi stranke zopet razdvojene, oseba nastopa proti osebi, drug drugega dolže, kdo je kriv groznega poraza.

Turška armada beži. To ni umikanje, kakor se godi v drugi vojni — to je beg, ki ga še ni videl svet. Vojaki mečejo orožje v stran in se izgube, kamor morejo. Topničarji zapuščajo svoje topove in se skušajo rešiti — glas srbske ali bolgarske trombe zadostuje, da pobegnejo cele čete. Častniki zapuščajo svoje čete in skušajo čim prej dospeti v Carigrad. Pri besedi »Bolgar« obide bežeče množice taka groza, da beže, kamor morejo. Vojaki sami zapuščajo

svoje vrste in beže, beže... Turki so v prve vrste poslali macedonske Bolgare za »Kanonenfutter«, sestrani vojaki pa so se pustili vjeti in ko so prišli kot vjetniki v bolgarski tabar — so pokazali svojo slovansko zavest in so svojim zmagovalcem — bratom klicali »hura!« Ker so se prve čete tako slabo obnesle, so druge izgubile pogum in so začele bežati. Toda beg je tem bolj strašen — ker nobena četa ne ve, ali ne naleti na sovražnika, ki je znal tako mojstersko turško armado zajeti, jo razdeliti in — poloviti.

Nihče več ne more dati tej armadi poguma. Nobenega načrta nimajo Turki — ne za boj ne za beg. Pot gre naravnost na — Carigrad!

Parola je sicer, da je treba zadnje trdnjave pred Carigradom braniti, toda tudi za obrambo ni več sile. Vsi vedo, da se bliža popoln poraz in da Bolgarov nič več ne zadrži. Edina nada so zadnje trdnjave pred Carigradom. Tja bodo dospeli Bolgari v par dneh — tam se začne grozen boj, ki bo tem strašnejši ker preti iz Carigrada notranji boj med strankami, med ljudstvom in vojaštvom. Lule Burgas je bila po Drinopolju zadnja nada. Padel je. — Za njim pride Čorlu, ki je že obkoljen od vseh strani.

Turška armada, ki je stala prej na črti 40 km — bo sedaj zgnana skupaj na ozek prehod in — le človeška domišljija si more predstavljati, kako bodo te čete v divjem boju iskale rešitve pred priškokajočimi bolgarskimi četami. Nastala bo gnječa in splošen poboj.

Turška armada že s početka ni imela enotnega vodstva. Predstavljala si je boj kot nekaj lahkega. Mislija je, da bodo turške čete zmagale in bodo šle v Srbijo in Bolgarijo ropat. Zato svojih čet ni preskrbel. Ko pa so začele balkanske armade zmagovati — je nastala zmešnjava. Zmagovite bolgarske in srbske čete so pri zasledovanju dobile turške zaloge v svoje roke — in Turki so bežali brez zalog nazaj. Pri tem so poveljniki armad postopali na svojo reko, častniki so zapovedovali po svoje — in nazadnje so začeli tudi vojaki — bežati po svoje. Ker se je Mukdar-paša — slabo obnesel, je šel sam vojni minister Nazim-paša na bojišče — toda bil je premagan... Ubogi Šeket-paša čaka pri Bitolju svoje usode, obdan je okoli in okoli od sovražnih čet. Esat-paša pri Skadru sam ne ve, kam bo našel rešilno pot, Zekki-paša beži naprej od Veleša proti Donjanskemu jezeru — od tam pa na Seres. — Golz-paša in drugi nemški svetovalci so brez načrta in ne vedo, kje iskati pomoči. Turška armada je bila že preje slaba, zdaj je še slabša. Nove čete iz Azije so brez pravega orožja, vojaki so bos in izmučeni od bega in od prenočevanja na prostem, ker niso vajeni mrzlih jesenskih noči.

V teh težkih časih se Turčija ozira po pomoči. Oračala je oči proti Nemčiji, potem je mislija na Avstrijo. Od Rumunije se je slišal pomožni glas. Rumunija je rekla, da je tudi ona balkanska država in mora dobiti svoj delež pri delitvi. Toda kdor ni pomagal v boju — ne bo delil in ne bo ničesar dobil. Zato je Rumunija hitro utihnila, da vsaj z mirom pomaga.

»Žileta, z blaženim srcem sem vršil svojo nizko in poniževalno službo, ker mi je nudila možnost, osrečevati tebe, in ker je bila slehna žalitev, ki sem jo moral pogoltniti, plačana z darežljivostjo, ki mi je omogočila, izpolniti kako tvojo željo. Trpel in trepetal sem le zato, žileta, ker sem živel v neprestani grozi. Če se zgodi, da ti spoznaš v meni Tribuleta! sem si mislil venomer. Ta misel, vidíš, me je morila. A zdaj je konec bojazni, ko se mi smehljaš ti, sladko dete moje! Končan je strah, ti moj zaklad! Oh, daj, da si oddahne moje ubogo srce. Kadar sem imel priti domov, sem stal po dve uri pred zrcalom, izkušaje se popraviti in izbrisati s svojega obraza porogljivo črto, ki so mi jo vtisnile zlobnosti moje službe. A kljub temu se mi je zdelo na ulici ob slehnem koraku, da poreče kdorkoli pride mimo mene: — To je tisti slavni Tribulet z modrasjim jezikom!«

Žileta pa se je še krepkeje oklenila Tribuletovega vratu.

»Ali se spominjaš nekega dne? Marcelina je govorila vpričo tebe in vpričo mene o Tribuletu. Rekla je, da ga je videla! In nazadnje je dejala: Grbast je, kakor gospod! Ali se spominjaš? Obrnil sem se stran, oči so mi bile polne solz, in obraz mi je prebledel od groze.«

»Očka, ne mislite več na te reči! Saj pravite sami, da je končano.«

»Da, končano. Poslušaj! Tebi je hudo, kaj ne da? Duši te zrak v tej pozlačeni kletki?«

»Da, očka,« je vzdihnila Žileta.

»Pa kralj? kralj, tvoj oče, zakaj tvoj oče je...«

Z neizmerno tesnobo je čakal Tribulet deklincnega odgovora.

Žileta pa je vztrepetala.

ki so jo dosegli v neki srbski vasi, predno je tja dospela srbska osvobodilna vojska.

Sploh pa pri teh velikih zmagah, ki so jih balkanske države dosegle — nihče ne misli na to, da bodo balkanske države pustile druge odločevati. Belgrajska »Samouprava« piše: Do čim nekateri evropski listi se pišejo o status quo, hočejo njih ljubljene Turki svoj sramotni poraz prikriti s prelivanjem krvi nedolžnih otrok in neoboroženih prebivalcev. Še pred bitko pri Kumanovu so sekali nosove, ušesa, ubijali žene, otroke in starce. Zažigali so vasi in kradli, kar so mogli. Streljali so celo zdravnike, ki so jih hoteli obvezati. Za to sramoto se zavzema Evropa. Človek se mora zgroziti nad tem, da naj bi se osvobodena raja vrnila spet pod turški jarem. Ali naj da Evropa zopet sile enemu največjih zel našega časa, Evropa mora vedeti, da balkanski narodi, ki sedaj toliko žrtvujejo za svoje brate — se tudi pozneje ne bodo strašili nobenih žrtve. — Ako misli Evropa Turčijo rešiti, bodo balkanski narodi storili svojo dolžnost in bodo rajši v boju zginiti z zemljo, nego da bi gledali, kako kulturna Evropa nomada turškemu polmesecu do nove zmage na Balkanu. Naše mnenje je, da se Evropa do take monstroznosti ne bo ponižala.

Tako mislijo na Balkanu in tudi v Evropi se je mnenje izpremenilo. Oni »status quo« naj se ohrani le kot »interesna sfera«. Navdušenje, ki polni danes Evropo, bi po našem mnenju onemogočilo vsako ugodno akcijo proti balkanskim zmagovitim državam.

Turčiji se torej bližajo zadnji trenutki. Kakor sramotna je bila turška vlada — tako slavna je zmaga balkanskih narodov. Med grmenjem topov se valijo dosedanja gospodarji Balkana, razbite turške čete proti Carigradu — v mrakovih dima izginja turški polmesec in se umika v Azijo. Za balkanskimi četami pa prihaja kulturna Evropa, ki zna ceniti veliko delo balkanskih armad in bo pomagala, da se

razširi evropska kultura do onega Carigrada, ki je bil središče nekaj cvetoče grške in prve slovanske kulture. Zmagovite balkanske čete nosijo s seboj veliko idejo — s turško vlado izgine iz Evrope njena najbolj temna stran.

Vojna.

Po krvavih bojih in sijajnih zmagah preganjajo sedaj Srbi razbito turško armado kar se da. Turki beže na vse strani, v strašnem neredu, brez artiljerije, tako, da je popolnoma izključeno, da bi zamogli zabraniti zmagovitim Srbom pot do Egejskega in Jadranskega morja. Tudi Grki so se že zelo približali Solunu. Zavzeli so važno obmorsko postojanko Katerino in udri tudi v Verrio (Katerio), ki odpira pot na Solun.

Skader je tik pred padcem. Črnogorci so podvzeli odločen naskok in otvorili peklenški ogenj na Taraboš in Skader. Turki se branijo kakor levi, a vse jim ne bo nič pomagalo. Od vzhoda prodira sedaj v največji naglici srbski general Živković proti Skadru, da kolikor mogoče hitro zavzame pomorsko lukso S. Ivan Medua.

Na vzhodu se bje pravkar odločila bitka. Oči cele Evrope gledajo sedaj na Lule Burgas, kjer se bojujejo Bolgari in Turki na življenje in smrt. Bitka se je pričela v torek. Nasproti si stojijo 400.000 mož, namreč 140.000 Bolgarov in okoli 260 tisoč Turkov. To je največja bitka, kar jih pomni svetovna zgodovina. Od vseh strani prihajajo strašna poročila o bitki. Bije se na 28 km dolgi črti. To je vse, kar je mogoče kot sigurno posneti iz posameznih brzobjav. Turške vesti o turških zmagah — če sploh odgovarjajo resnici, je smatrati samo kot čisto navadne epizode, ki se odigravajo v tej strašni bitki. Faktum je, da imajo mogoče Turki na kakem kraju srečo, toda večina poročil, tudi carigrajskih govorijo, da bodo Turki doživeli pri

pa odpotujeva... to pojdeva, v Italijo, kamokoli boš hotel in tam začneva novo življenje, mirno in tiho, nihče ne bo znal za našu dokler se ti ne zazdi, da izbereš tovariša svojemu in mojemu življenju.

Žileta pa je živahno zmajala z glavo. »Ali ne maraš slišati pogovora o možitvi?« je rekel Tribulet veselo. »Naj bo! Tem boljše zame, gospodična. Če je tako, lahko obrneva tem bolj brez skrbi hrbet tej prokleti deželi, in se odpraviva daleč kam, daleč od Pariza.«

Žileta je naslonila glavo na Tribuletovo ramo.

»Ne!« je dehnila jevda slišno. Tribulet se je zdrznil.

»Ti nočeš oditi iz Pariza?« je vprašal z ne-nadno tesnobo.

»Ne, očka.«

»Zakaj ne?« je ponovil on s tresočim glasom.

Deklica je zaprla svoje lepe oči. Biserne solze so se ji zaiskrile med dolgimi trepalnicami.

»Ti plakaš? Kaj se godi, Žileta? Ti plakaš? In jaz sedim tukaj v neumrnem veselju in ti pripovedujem budalosti. Žalost ti tare srce, velika žalost. Drugače ne bi jokala, saj vem, da si hrabro dekle. Kaj ti je, Žileta?«

Ni mu mogla odgovoriti. Toda njene roke so se še krepkeje oklenile njegovega vratu.

Še bridkeje so se ulile njene solze, in prsi so se ji dvignile v ihtenju.

Žileta! jo je rotil Tribulet ves zbezan spričo te neme bolesti. »Ljubljeno dete moje.

(Dalej.)

LISTEK.

M. ZEVAKO:
V senci jezuita.

(Dalej.)

»Oče!«

»Da, da! Imenuj me tako. Reci mi, da sem tvoj oče! Ali si more človek misliti bolj čudno prigodo! Moj otrok izve, da je kraljevska hiša, pa kliče z imenom oče mene, Tribuleta, mene kraljevega dvornega norca! Ah, kaj sem storil, s čim sem si zaslužil tolikšno srečo!«

»Ubogi oče! Tako dobri ste!«

»Torej ti ni bilo nič, ko si izvedela, da sem tvoj reditelj jaz, Tribulet, jaz zaničevano bitje, jaz grbavec, ki se vse boji mojega zlega jezika! Da sem jaz tolikanj preklinjan in zasmehovani dvorni norec, izpostavljen vsem zbadljivim opazkam! Vse to te ni dirnilo od mene, ti krotki angelj moj!«

»Oče, zgolj dobrota vas je; takšnega vas poznam od nekdaj.«

»Zgolj dobrota napram tebi; zgolj zloba napram drugim! Poslušaj. Tudi jaz sem imel svojo opravičilo! Ti ne veš, kako strašna je ta norčevska služba, ti ne veš, kako podli so ljudje, ti ne veš, koliko medev je znosilo nad mojim srcem zaradi mojih šivankinih zbodljajev.«

»Oče, dragi oče. Kaj mi je treba vedeti vse to!«

»Strašen posel je to! In ti ne maraš, da ti ga opišem? Ah, kako sem trpel, koliko sem pre-stal!«

»In vse to zaradi mene! Zato, da me vzgo-lite in storite gospodično, ki ji skoraj vse me-sto zavida njeno srečo!«

Lule Burgasu tako katastrofalni poraz, da se ne bodo mogli več ovirati zmagepljanj Bolgarov na potu proti Carigradu. Posamezne epizode v tako velikanski bitki nimajo nobenega odločilnega pomena za nadaljni razvoj in izid bitke. Sofijska lakonična brzojavka samo poroča, da se bje strašna bitka, ki se še ni odločila. To bo tudi najbrže resnično. Sofijska poročila nadalje tudi zatrjujejo, da so izgube na obeh straneh kolosalne, kar je tudi čisto razumljivo. Poveljstvo turške armade je prevzel sam turški vojni minister Nazim paša, ki je Abdalah pašo čisto enostavno odstavil. Če bo imel Nazim paša morda srečo, je silno dvomljivo. Ves kulturni svet je danes edin v tem, da je evropska Turčija zgubljena in da se Turki ne morejo več rešiti. Srbi so pravzaprav vojno že končali, ker so popolnoma uničili turško armado Zekki paše in imajo prosto pot do Soluna. Bolgari imajo preostali samo še odločilno bitko, pri Lule Burgasu. Kajti čisto gotovo je, da bo za slučaj, če bodo Turki pri Lule Burgasu poraženi, tudi padec Drinopolja samo vprašanje par dni. S tem pa bo Bolgarom pot do Carigrada odprta.

Bolgarsko-turška vojna.

ODLOČILNA BITKA PRI LULE BURGASU.

Carigrad, 28. oktobra. Vojni minister Nazim paša poroča, da se je pričela v torek pri Lule Burgasu odločilna bitka med Bolgari in Turki. Bitka je strašna in se je pričela za turško armado zelo ugodno.

Carigrad, 30. oktobra. Uradna poročila zatrjujejo, da je turška armada na vsej severni liniji od Kirk-Kilise do Naraše stopila v ofenzivo. Zdi se, da se bitka za Turke razvija zelo ugodno.

Sofija, 30. oktobra. Od Kadikojia, jugovzhodno od Mustafe paše se vidijo natančno bolgarske in turške pozicije. Bolgari so Turke napadli na vseh straneh. Turki so pometali vse strau, samo da lažje beže. Proti vzhodu se ne more prodirati, ker tu strašno funkcijonirajo turške granate.

Carigrad, 30. oktobra. Odločilna bitka pri Lule Burgasu se je popolnoma razvila. Na turški strani zapoveduje sam vojni minister Nazim paša. Dosedanji poveljnik Abdalah paša je bil odstavljen.

Carigrad, 30. oktobra. Bolgari so se utaborili na liniji Midije, na Črnem morju, okoli Vize in Lule Burgasa in čakajo sedaj na ojačenje od čet, ki so stale severno od Drinopolja. Turki so pričeli z ofenzivo. Na bolgarski strani se bojuje 140.000, na turški 260.000 vojakov, od katerih se nahaja 90.000 na liniji Čataldže.

Carigrad, 30. oktobra. Bolgari, ki so se spustili v ravnini Lule Burgasa na liniji 70 km v boj, so podvzeli zelo predren korak. Bitka se razvija neugodno za Turke.

Carigrad, 30. oktobra. V večeršnjem boju, ki je trajal od jutra do pozne noči, je divizija Mahmud Muktar paše vrgla Bolgare z velikanskimi izgubami nazaj.

Carigrad, 30. oktobra. (Uradno.) Vojni minister Nazim paša poroča: Včeraj so Turki na zapadni strani Maraša napadli Bolgare in jih potisnili nazaj.

Frankfurt, 30. oktobra. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Carigrada: Desno krilo turške armade pod Mahmud Muktar pašo je po 12urni bitki vrglo Bolgare nazaj.

Carigrad, 30. oktobra. Generalissimus Nazim paša poroča: Naše čete, ki so se včeraj navale na Vizo so dosegle sijajno zmago. Sovražnik se je moral umakniti nazaj.

Sofija, 30. oktobra. Včeraj popoldne se je začela na poti Lule Burgas in Čorlu odločilna bitka med Bolgari in Turki. Na obeh straneh so velikanske izgube.

Sofija, 30. oktobra. Bolgarska armada se nahaja že pred Rodostom na Marmarskem morju in je Rodosto zavzela.

OBLEGANJE DRINOPOLJA.

Sofija, 30. oktobra. Včeraj zjutraj se je pričelo bombardiranje Drinopolja. Del trdnjave je poplavljen, tudi vodovod je odrezan od mesta.

Sofija, 30. oktobra. Turške čete so na več krajih poskusile izpad, a so jih Bolgari povsod vrgli nazaj. Položaj turške armade v Drinopolju je obupen.

RAZNE VESTI Z BOLGARSKEGA BOJIŠČA.

Milan, 30. oktobra. »Corriere della Sera« prinaša poročilo svojega dopisnika iz Sofije: Včeraj se je govorilo, da so Bolgari zavzeli Lule Burgas in Dimotiko kar se pa še ne potrjuje. Vendar se lahko trdi, da so te trdnjave že padle, ker so Bolgari pred njih vratmi. Iz Drinopolja ni ničesar novega. Neki višji bolgarski častnik je rekel: Taktika, katero zasledujemo ni niti nemška, niti italijanska, ampak bolgarska. Po vojni se bo videlo, kako delujejo naše eksplozivne snovi, katere uporabljamo mi, kakor so Italijani v vojni prvi uporabili aeroplane. Tako kakor hitro Bolgari zaplenijo sovražniku kakor orožje, ga takoj odpošljejo na bojišče. Srbske čete, ki se bore skupno z Bolgari, so silno hrabre. — Ko je neka kolona rezervistov odšla na bojišče, je eden izmed ranjencev pomolil glavo skozi okno vlaka, v katerem so se vozili ranjenci in zaklical: Samo pojdite proti Turkom. Videli boste, kako beže. Nihče jih ne more zadržati. — Vojni duh bolgarski je vedno večji. — Pri neki maši sta bili tudi dve ženski, oblečeni kot vojaki. Ena je mati štirih otrok. Turki so ji ubili moža in zato ga hoče sedaj sama masčevati. — Neki japonski dijak se je prijavil kot prostovoljec. Nastavili so ga pri Rdečem križu. — Iz Makedonije neprestano prihajajo turški begunci. — Neka 50 letna starka je zbežala iz Vlahije. Turki so ji zaklali njenega 14letnega sina. Ubili bi tudi njo, da je ni rešil neki bolgarski častnik. — Begunci pripovedujejo, da počenjajo Turki nepopisne krvočelnosti. V Serliji so zaprli v cerkvi 30 kristjanov in nato cerkev zažgali.

POPOLEN TURŠKI PORAZ PRI LULE BURGASU.

Sofija, 31. oktobra. Vse turške vesti o uspehih turške armade pri Lule Burgasu so popolnoma izmišljene. Turki so doživeli katastrofalni poraz in beže v največjem neredu proti Carigradu. General Dimitrijevič jim je za petami.

Srbsko-turška vojna.

BEG MACEDONSKE TURŠKE ARMADE.

Belgrad, 30. oktobra. Po uradnih poročilih iz Vranje, so se Turki, ki so bili pri Kumanovu in Skoplju tako strašno poraženi, poskušali postajati Srbom pri Velesu v bran. Vnela se je torej bitka, ki je bila silno krvava, ker so Turki zavzeli jako dobre pozicije. Toda Srbi so po kratkem boju vrgli Turke na vsej črti nazaj in zasedli mesto. Turki se v največjem neredu umikajo proti Prilepu in Gostivaru. Čisto izključeno je, da bi se mogli docela poraženi Turki še kje postaviti Srbom v bran. Iz najnovejših informacij je povsem sigurno, da je bila pri Kumanovem zbrana vsa turška-macedonska armada, katero je tvorilo 8 divizij okrog 100.000 vojakov. Če se pomisli, da so imeli Turki silno ugodno pozicijo in da je imela srbska armada prebiti velikanske težkoče, potem številni srbski žrtvi niti niso bili veliki. Zekki paša je sedaj skoro brez topov, ker so Srbi zajeli do malega vso njegovo artiljerijo. Ni izključeno, da bodo Turki, ki beže proti Prilepu, naleteli tudi na Grke.

SRBI V SKOPLJU.

Belgrad, 30. oktobra. V Skoplju je že popoln red. Srbska armada navdušeno zahteva, da se jo čimprej odpošlje na morje. Sedež generalnega štaba je sedaj v Skoplju. Pri nadaljnjem prodiranju je srbska armada našla celo vrsto požganih vasi. General Putnik je odredil, da se ranjence z največjo naglico odpravljajo z bojišča v bolnišnice.

NEDISCIPLINA V TURŠKI ARMADI.

Belgrad, 30. oktobra. Iz Skoplja se poroča, da vlada v turški armadi popolna desorganizacija. Porazi vojske so docela uničili disciplino med vojniki, a med generali vlada veliko nesoglasje. Po bitki pri Kumanovu so se generali pošteno skregali, ker se niso mogli zjediniti glede nadaljne akcije. Rezultat vsega je bil, da je Zekki paša odredil, naj se vojska razpusti. A nekateri častniki so se temu protivili in na svojo roko organizirali čete in jih pripravili za odpor. To se je zlasti zgodilo pri Velesu, kar pa je imelo za posledico, da je bil Zekki paša v drugi popolnoma poražen. Poveljnik bitolskega Nova Džavid paša se je najbolj potoval za to, naj Turki pri Velesu še enkrat poskusijo svojo srečo. Radi tega so ga Turki sami ustrelili.

ZAVZETJE NOVEGA VAROŠA V SANDŽAKU.

Belgrad, 30. oktobra. Dosedaj o zavzetju Novega Varoša v Sandžaku niso bile znane nobene podrobnosti. Kakor se sedaj poroča, se je v Novem Varošu, takoj začetkom vojne sestavljen odbor kristjanov in mohamedancev, ki je imel skrbeti za red. Ko pa so se Srbi pojavili pred mestom, so mohamedanci naenkrat odložili svoje mandate in izjavili, naj srbska armada sama vzdrži red. Naslednjega dne je bilo mesto že v srbskih rokah, ne da bi se prelila kaplja krvi.

OKUPACIJA STARE SRBIJE.

Belgrad, 30. oktobra. Ker je glavna akcija končana, se bo sedaj pričelo okupiranje terena, iz katerega so Turki pobegnili. Vsak čas se pričakuje, da se glavna srbska armada pojavi pod Solunom, na drugi strani pa ob obali Jadranskega morja.

PRODIRANJE SRBSKE VOJSKE.

Belgrad, 30. oktobra. Glavna srbska armada je dobila povelje, naj z največjo naglico prodira proti Solunu in se tamkaj združi z grško armado, general Živković pa je dobil povelje naj se pri Skadru združi s Črnogorci.

GEŠOV — PASIČU.

Belgrad, 30. oktobra. Danes je obelodanjen depeša, katero je poslal bolgarski minister predsednik Gešov svojemu srbskemu kolegi Nikoli Pasiču. V depeši pravi Gešov Pasiču: Sprejmite moje najskrenejše čestitke in iskrene želje na srečen konec in venčanje balkanske zveze, za katero je dala Vaša ekscelencija prvo inicijativo.

Grško-turška vojna.

PRODIRANJE GRKOV.

Atene, 30. oktobra. »Agence d'Athènes« javlja iz Kozane: Polkovnik Liedes poroča, da so Grki dožele ob 1. uri zjutraj brez boja zavzeli Verijo (Karaferio). Mohamedanske družine niso zapustile mesta. Mohamedanski prvaki so izjavili prestolonasledniku Konstantinu, da se brezpogojno pokoravajo Grkom. Železniška zveza med Karaferijo in Bitoljem je pretrgana.

Pariz, 30. oktobra. Levo krilo grške vojske je Turke pri Karaferiji pognalo v beg. Grki v največji naglici prodirajo ob železnici proti Solunu, da se združijo s Srbi, ki prihajajo od severa.

GIBANJE GRŠKEGA BRODOVJA.

Solun, 30. oktobra. Dva grška torpedna rušilca sta se pojavila pred otokom Thasos in polotokom Athos.

GRKI ZAVZELI KATERINO.

Atene, 30. oktobra. Po večurnem boju je grška vojska zasedla Paterino. Grki prodirajo proti Solunu.

Črnogorsko-turška vojna.

OBLEGANJE SKADRA.

Cetinje, 30. oktobra. Včeraj so Črnogorci zavzeli važno pozicijo Bardanjoli na reki Kiri

vhodno od Skadra. Turški bašibozuki so razobesili belo zastavo in v srbskem jeziku klicali, da se udajo. Ko so se Črnogorci radi tega približali, so Turki nenadoma začeli streljati in se z bajoneti vrgli na Črnogorce. V tej bitki je padlo nad 300 Črnogorcev. Črnogorci so bili radi tega barbarstva tako razkačeni, da so se divje vrgli na Turke in jih razkosali na drobne kosce. Črnogorci so silno razkačeni, ker se Turki poslužujejo takih barbarskih prevar.

DETALJI O PREVARI TURKOV.

Rieka, 30. oktobra. Turki, ki so pri Bardanjolu razobesili belo zastavo, so popolnoma prevarili Črnogorce. Ko so se Črnogorci približali na 500 korakov so Turki nanje ustrelili. Nad 300 Črnogorcev se je na mestu težko ranjenih zgrudilo na tla. Črnogorci je bilo dva bataljona. Ko so se zavledli, so v divjem naskoku pregnali Turke, poklali vse, kar so dobili v roke in razsekali vse Turke do zadnjega na drobne kosce.

Slovenska zemlja.

Glas iz Radovljice.

Vsi Sveti so pred vratmi, vse se pripravljajo za ta svečani dan, še celo radovljiški kanonik, ki ima sicer navado, brigati se za take stvari (seveda za svoj žep se že briga, da ne bo postal suh) se je začel sedaj brigati za pokopališče, ki je sedaj lahko rečemo, eno najbolj nerednih v celi lepi Gorenjski. Vse se je začelo izmed občanov pripravljati, za ta praznik. Toda glej ga spaka, je trgovina v Radovljici, katere gospodar nam je že znan, ki nima mimo drugih reči, niti sveče, in drugih potrebnih stvari za ta veliki praznik. Resnici na ljubo povemo, da je to občeznani gospod Fr. si bomo pač v prihodnje tega moža še bolj zapomnili. Povemo temu človeku, da naj se vsaj te grde navade odvadi, da namreč ne samo sam kaže sovraštvo, proti ljudem, ampak da se morajo tega načela držati tudi njegovi vajenci, namreč, da ne smejo njegovih vajenci raznih ljudi na cesti pozdravljati. To je pač dobra šola, vsem materam in očetom pač priporočamo to šolo, da dajo vanjo svoje sinove učiti.

DNEVNI PREGLED.

Zamorci se perejo. Naši klerikalni zamorci se sedaj perejo kar se da. Če jih kdo spomni na dobo Aehrenthala, ki je nam Jugoslovanom še živo v spominu, tedaj zdijajo tako kot sršeni, če se podreza v njih gnezdo. Seveda zelo neprijetno je sedaj zagovarjati lopovstva in barabstva, katere so uganjali naši klerikalci za časa aneksijske krize, ko so prekinjek napredne Slovence, ki so se drznili pobijati barbarsko Aehrenthalovo politiko, denuncirali radi veleizdaje in se dalje silno naslajali za časa srbskega »vleizdajniškega« procesa v Zagrebu. Gospodje okoli »Slovenca« skušajo sedaj sicer na vse mogoče načine opravičevati takratno postopanje, a jim ne gre in ne gre. Sicer pa še danes niso nič boljši. To so pokazali s svojim podlim blatenjem onih zaslužnih ljubljanskih gospe in gospodov, ki so se drznili ustanoviti odbor, ki naj bi priskočil jugoslovanskim našim bratom na pomoč. Takih Slovanov mi ne potrebujemo v svojih vrstah. Če se klerikalci dalje navdušujejo tudi za turški Rdeči križ, je to stvar njihovega okusa, mi se z ozirom na grozodejstva, katere uganjajo nad slovanskimi ranjenci in podaniki, ne moremo in smo trdno prepričani, da so istega mnenja tudi klerikalni somišljeniki. Take barbare naj bi mi še podpirali! Kar se pa tiče »Slovenčevega« izgovora, da klerikalci niso nikdar odobravalji protijugoslovanske politike avstrijskih politikov, samo eno vprašanje: Čemu pa podpirate vedno vladno in glasujete z njo in to celo sedaj, ko vlada na sramoto cele Evrope na Hrvaškem najskrajnejši absolutizem.

Hrvatski krvnik za Turke. Hrvatski krvnik, kraljevski komisar Cuvaj, je začel sedaj že tako daleč, da preprečuje hrvaške zbirke za Rdeči križ balkanskih držav. Hrvaško gledališče v Osijeku je nameravalo prirediti te dni posebno predstavo, katere čisti dobiček bi bil izročen Rdečemu križu balkanskih držav. Kdo pod božjim solncem bi bil mislil, da še to Cuvaju ne bo prav. Invendar je to resnično. Vladne oblasti so takoj poklicale vodstvo gledališča k sebi in naznanile, da se pod nobenim pogojem denar ne sme darovati za Rdeči križ balkanskih držav, ampak le avstrijskemu ali pa ogrskemu Rdečemu križu. Na tak sramoten način rešuje torej hrvaški krvnik pod patronanco ogrskih despotov jugoslovansko vprašanje. Menda ni med Slovani na svetu razven naših klerikalcev in komisarja Cuvaja človeka, ki bi bil voljan tudi za Turke darovati kak vinar. Turki v tej vojni izvršujejo tako strašno grozodejstva, da niso vredni nobenega usmiljenja. Pogazili so v blato mednarodno pravo in se belih zastav poslužujejo samo zato, da balkanske Slované lažje varajo in več pobijejo. In za te barbare naj bi mi še darovali denar. Čudimo se, kako more centralna vlada na Dunaju mirno gledati to najnovejšo odredbo hrvaškega krvnika. Ali pa jo morda celo odobrava!

Dvoboja ne bo med E. Kristanom in župnikom Antonom Sojarjem v Chicagu. Kakor znano, e čikaški slovenski župnik v »Amer. Slovincu« pozval E. Kristana na dvoboj z uma svetlim mečem. Sojar se je delal tako korajžnega in krvočelnega, da smo se za Etbina Kristana že resnično bali. Toda Kristan je ponudil dvoboj sprejel in povabil župnika Sojarja v »Glasu svobode« na junaški mejdan. Vsa Chicaga se je že veselila obetane boja, a zdaj je župniku Sojarju padlo srce v hlače in — dvoboja ne bo. Sojar pravi: »Voda in ogenj ne gresta skupaj in tako tudi ne Bog in — hudič.« Sojar torej priznava, da je delal le vodo in da se boji Kristana kot hudiča. Po domače povedano: Sojar je širokoustež, a strahopetnež.

»Delovanje«, klerikalnega poslanca dr. Jankoviča v državnem zboru. Dr. Jankovič je v državnem zboru — pomislite! — zopet govoril. V poldrugi letu svojega poslanstva menda celo že drugič. Pa kaj je tokrat dne 29. oktobra, povedal? Gotovo kaj koristnega in pametnega za svoje volilce. Brez dvoma! Zakaj — kregal se je v državnem zboru nad graško Tagespošto, ki je baje svoj čas slovenskim klerikalnim poslancom očitala, da z raznimi predlogi za nujne podpore lovijo volilce. In sedaj recite, ljudje božji, če ni za Slovence to velikanjskega življenjskega pomena, da je »ljudski« zastopnik dr. Jankovič v državnem zboru to »sumničenje« zavrnil!

Poroka. Dne 28. oktobra sta bila v Zrečah pri Konjicah poročena učitelj g. Karl Mravljak in gospodična Amalija Tribnik. Mnogo sreče!

V Mariboru je v ponedeljek 28. oktobra umrl, zadet od srčne kapi, lastnik pivovarne Anton Götz, star 54 let. Bil je velika opora mariborskega nemštva, skozi 18 let do leta 1909 občinski odbornik.

Ujet deiravdant. V Boliviji v Južni Ameriki so aretirali poštarja Karla Wimmerja, ki je poveril poštnemu erarju 52.000 K in je junija t. l. iz Ardinga na Zgornjem Štajerskem izginil.

Spoštuj očeta in mater! Kmečki sin Anton Vidic v Razboru pri Zidanem mostu se vedno prepira s svojimi starši. Te dni je v prepiru pretepel očeta, ki je še ležal v postelji, in mu prizadajal precejšnje poškodbe. Oče ga je naznanil.

V Celju bodo nastanili domobranksko dopolnilno poveljstvo in je mestni občinski svet že sklenil dati dovoljenje za potrebne adaptacije pri domobrankski vojašnici.

Zalostna posledica tepeža. 23letni posestnikov sin Alojzij Čeh iz Spuhel je postal žrtev tepeža, ki se je vršil v noči med 24. in 25. oktobrom v okolici Ptuja in pri katerem je dobil v spodnji del telesa kroglo iz samokresa. Predvčerajšnjem je vsled zadobljene rane umrl v graški bolnišnici.

Z ljubosumnosti streljal na svojega tekmeča. Posestnikov sin Jakob Zagorišek iz Lokavca pri Laškem trgu je šel te dni k posestniku Francu Kokotarju, da bi dobil za dva vola ogledni list. Ko je prišel k Kokotarjevi hiši je neki človek sprožil nanj strel iz samokresa v razdalji kakih sedem korakov. Krogla je zadela Zagoriška v levo koleno, vendar ga je k sreči samo lahko poškodovala. Ko je Zagorišek opazil, da je neznanec zopet nameril nanj samokres, ga je udaril po roki, na kar je počil zopet en strel. Nato je storilec zbežal. Toda kmalu so ga zasledili. Imenuje se Mihael Blatnik, ki je imel razmerje s posestnikovo hčerjo Barbaro Kokotar in ki je videl v Zagorišku svojega tekmeča.

Drobiz iz Štajerske. Oproščen je bil pri razpravi dne 28. oktobra v Mariboru strojevodja Janez Cahn. Bil je obtožen krivde, da je 4. junija t. l. povozil postrežka Alberta Ribiča. Ta je šel čez tračnice k nekemu osebnemu vaku; med tem pa je prišla z druge strani lokomotiva, katero so prevažali, in ta je Ribiča podrla in povozila, da je umrl. Državno pravdnstvo je Caha obtožilo, da je vozil brez spremstva in prehitro. Pri razpravi pa sta se izkazali obe očitani kot neopravičeni, nakar je državni pravdnik tožbo umaknil in je sodišče Caha oprostil. — Iz Maribora je izginil 55letni mlinar Jožef Bukošek, doma iz Kalobjara pri Celju. Bil je skozi 25 let uslužben pri tvrdki Scherbaum. Zapustil je pismo, v katerem jemlje od svojece slovo. Bil je na želodcu težko bolan in slutijo, da je šel radovoljno v smrt. — V Zalcu so zaprli dninarja Franca Ureka, ki je 27. oktobra pri popivanju v Seničovi gostilni hlapcu Znidaršiču iz sukne ukradel 270 K. Denar so našli skrit v slami Urekove postelje. — Divji lovci. Dne 23. oktobra je lovski paznik Peter Böhm v Dobovi zapazil v revirju Veliki Brod dva hrvaška lovška tatova, ki sta ustrelila zajca. Zahteval je, naj obstaneta. A tatova sta zbežala in pustila zajca na mestu. Ko je Böhm hotel zajca pobrati, sta divja lovca naenkrat začela nanj streljati in je Böhm komaj ubežal pred njunimi krogli. — V Celju so v nedeljo 27. t. m. našli v potoku Koprivnica blizu Diehlrove hiše na Dolgem polju 27 mesecev staro Stefanijo Zupanc, ki je bila v reji pri svoji stari materi Tereziji Zupanc. Pogrešili so jo v soboto zvečer. Utonila je v narasli vodi Koprivnice. — Otroka se je hotela iznebiti Neža Grobelnik. Dne 27. oktobra je prinesla svoje 2 leti staro dekletce k trgovki v južnim sadjem Mariji Oberstar v Celju in jo je prosila, naj obdrži dekletce tako dolgo, da bo ona obiskala svojega fanta v cin-karni. Ker pa Nežike ni bilo več nazaj, je Oberstar zadevo drugi dan naznanila policiji. In še tisti dan so Nežiko zasačili in zaprli pri okrožni sodnji.

Bitka s preklojo. Janez Cerar je doma od sv. Andreja pri Moravčah, posestnik je in 57 let je star. 14. septembra t. l. je na vrtu tresel jabolka. To se pravi: Tresel jih je njegov brat France, Janez jih je samo pobiral. Lepa jabolka so bila in Janezovo srce jih je bilo veselo. Iz tega veselega razpoloženja ga je pregnala neka Marija Cerar, njegova sosedka, visoka in krepka ženska s samo to grdo navado, da rada večkrat pogleda v frakeli. Če moški pije šnops je grdo, če ga pije ženska, je to še stokrat grje. Oni dan se ga je Marija Cerar, ki pa ni prav nič v sorodu z našim Janezom, pošteno nasrkala v Moravčah. Ko je prišla domov, je ravnotežje njenega telesa zelo sumljivo balansiralo. Šla je kositi, pa ni delo šlo izpod rok. Kako pa naj bi šlo! Razjezila se je in vrgla koso strani. V istem času pa je zagledala Janeza in Franceta Cerarja, s katerima živi v večnem prepiru, in izšla je jezo nad Janeza z neprimernimi besedami. Janez pa je ne bodi len pograbil neko preklojo in je zamahnil z njo po Cerarjevi. Pa je ni zadel. Nato je spravil preklojo v vodoravno lego puške z bajonetom in je sunil Cerarjevo v život. Pa Janez še ni izlil vse jeze. Kakor hu-

ournnik je letel s svojim bratom Francetom za Cerarjevo, ki je ušla obema v hišo. Brata sta se sklonila k tlom in sta začela pobirati kamene. Nato sta bombardirala z njim hišo. France je treščil par kamnov v vrata, Janez pa je šel proti oknu Cerarične hiše in je zalučil kamen. Kamen ni zadal okna. Nato se je Cerar še enkrat sklonil, pobral še en kamen in ga zagugal proti oknu. Topot je boljše meril, zakaj nankrat se je šipa v oknu razdrobila in kamen je priletel v izbo, kamor se je Cerarijeva vsa prestrašena skrila. Tole pa ni bilo prav in zato je sodnija poklicala Janeza Cerarja na odgovor in včeraj je Janez sedel na zatožni klopi. Ker pa so manjkali natančni podatki o prostoru, kjer stoji hiša Marije Cerarijeve in o njeni okolici, se je obravnava preložila.

«Le povej mu, da ga bom s cepinom ubil!» Voznik Jože Kalin je silno nagle jeze. In kadar je jezen, se krega in prepira na vse kripje in bruha iz sebe kar najbolj lepe priimke. Pa tudi grozi zraven. Dne 22. julija t. l. sta nakladala z voznikom Francetom Bajcem hlode na glavni cesti v Hrušici. Med delom je Kalin nenadoma vzkipe in se je začel jeziti nad Matijo Trtmanom, katerega pa ni bilo zraven. Z omenjenim možem živi Kalin že dalj časa v prepiru, ker ga je Trtman nekoč tožil radi razžaljenja časti in je moral Kalin, ki je bil obsojen, plačati globo 20 K. Tudi oni dan mu je naenkrat prišel Trtman na misel in Kalin se je razjezil in vzrotil. Začel je Trtmana preklinjati in ga je obkladal s surovimi psovskimi. Med drugim se je okrenil k Francetu Bajcu in mu je rekel: «Le povej Trtmanu, naj ne hodi sam po tej cesti, jaz ga bom s cepinom ubil!» Če pride sedaj sem, se bom kar vanj zakadil. Tudi trebuha mu bom prerezal, saj ne bom zato dolgo zaprt.» Tako je Kalin pravil Bajcu. Ta je res povedal Trtmanu, kar mu je Kalin naročil. Ni čudo, da se je Trtman grozno vstrašil. Pomislite: kaj bi napravili, ako bi vam kdo obljubil, da vas bo s cepinom ubil? Stori bi isto, kar je storil Trtman: naznanil bi onega človeka sodniji, ki ima za take ljudi poseben predal, kamor jih potem potisnejo in zaklenejo s ključem. Temu predalu se pravi zapor. In deželno sodišče je tako za prav spoznalo, da se mora Kalin potisniti v tak predal za dva meseca, da ne bo s cepinom ljudij pobijal po svetu.

O morilcu Durchlaufferju, ki je umoril v Anmühl pri Kindbergu delavca Freitagta in o katerem je včerajšnji »Dan« prinesel poročilo se poroča iz Kindberga še sledeče: Kilijana Durchlaufferja so pripeljali včeraj ponoči ob 3. uri k okrožnemu sodišču v Ljubnem. Zrtev morilca, delavca Pavla Freitagta so včeraj popoldne ob številni udeležbi pokopali na Kindberškem pokopališču.

Aretacija tatinske porodne babice. Že od 18. oktobra t. l. je policija zasledovala porodno babico Marijo Pribyl iz Mürzschlaga, ki je bila obdolžena radi raznih tatvin. Predvčerajšnjem pa jo je zasledil stražnik Avg. Wango v splošni bolnišnici v Mürzschlaga in jo je izročil okrajnemu sodišču. Pribylova je rojena l. 1874 v Svatovi in je pristojna v Temnico na Češkem. Njena zadnja tatvina se datira na 14. oktober t. l. ko je nekemu hlapcu, Mihaelu Schnablju iz Birkenfelda ukradla 75 kron.

Samomori obožniškega stražmojstra. Te dni so našli na nekem strmeh pečevju blizu Kallwanga obožniškega stražmojstra Ivana Schöfmana mrtvega. Pogrešali so ga že od 2. junija t. l. Truplo je bilo že popolnoma gnilo. Splošno mnenje je, da je Schöfmann v navalu blaznosti sklenil svoje življenje končati. Pri njem so dobili 50 K denarja, uro in verižico. Schöfmann je bil šele 42 let star in zapušča ženo in tri otroke.

Krvav boj med delavci. V Marseillu je prišlo do hujšega boja med stavkujočimi in nestavkujočimi delavci, službujočimi pri nekem kanalu Rhone. Policija je več delavcev aretirala, na kar so udrele žene aretirancev na policijski komisarijat, katerega so hotele zažgati. Ko je prišla policija pomoč se je vnel na obeh straneh hud pretep, pri katerem je neki stavkujoč delavec sprožil na policijskega agenta strel. Pri pretepu je bil en delavec ubit in več drugih ranjenih.

«Leva prideta!» V Charlesville je prišla te dni neka menežerija z dvema levoma. Leva pa sta na neki poseben način prišla iz kletke in sta jo mahnilav kavarno, ki je stala nasproti. Ljudje v kavarni so ravno čitali velik oglas, ki ga je dal lastnik menežerije natisniti v listih in katerega veliki naslov se je glasil: «Leva prideta!» Tu so se naenkrat odprla vrata kavarne in leva sta se prišla ljudem osebno predstaviti. Gostje so se v velikanskem strahu poskrili pod mize in klopi, drugi so poskakali skozi okna na ulico. Leva sta bila dobre volje in sta se zadovoljila s tem, da sta prevrnila par miz in stolov. Tudi kavarniška kredenčarja nista bila všeč, zato sta jo skušala prevrniti. Ko nista dobila v kavarni ničesar za pod zobe sta se na velikansko veselje do smrti prestrašenih gostov poslovala od kavarne in odšla skozi vrata, odkoder sta prišla. Najbrže jima ni ugajala tobakovca dima nasičena atmosfera v kavarni. Krotilec levov so oba begunca spravili zopet nazaj v kletko in to še ne s prevelikim trudom.

Nečloveška mati. Rudarjeva žena Marija Dublinova iz Dedic na Češkem je te dni na nečloveški način umorila svojega otroka. Njen mož je pred nekaj meseci odšel za delom v Ameriko in če bi bil sedaj doma, se ne bi moral tlogi črvicek, kateremu je bilo komaj eno leto, poslati v Ameriko. Dublinova je prišla otroka za nogo in je treščila z njim ob zid. Otročiček je bil na mestu mrtve. Nečloveško mater so zaprli in jo izročili sodišču.

Ženo s sekro težko poškodoval. Užitar Matija Pučko iz Zagorice pri Ptuju živi v vednem prepiru s svojo ženo Nežo. Sicer sta že 15 let sodnijsko ločena, vendar stanujeta še vedno skupaj. Te dni se je zopet vnel med njima velik prepir. Neža Pučkova je očitala svojemu možu, da je ukradel neko meso. Med prepirom je pograbil Pučko sekro in je svojo ženo težko po-

škodoval na glavi. Prepeljati so jo morali v bolnišnico v Ptuj. Matija Pučko je po storjenem zločinu zbežal, vzel je s seboj 110 K denarja in se je izrazil napram nekemu posestniku, da si bo kupil samokres in da se bo vstrelil, ker je ubil svojo ženo.

Enajst ljudi se potopilo na reki. Ko se je hotelo predvčerajšnjem prepeljati osem mož in štiri ženske čez reko Samos, v obližju Sziba na Ogrskem, se je čoln vsled zelo narasle reke potopil. Od vseh dvanajstih oseb, ki so bile v čolnu, se je rešil le en mož, vsi drugi so utonili.

Črne sence življenja. Pred enim tednom približno je prišla na opavski policijski komisarijat žena delavca I. Krempa in je vsa obupana prosila, naj se zapro njeni dve hčeri, ker se potepata in se udajata prostituciji. Dekleti so nato aretirali. Pri zaslišanju sta izpovedali, da jih je oče pogosto spolno zlorabil, ko sta še hodili v šolo. Ravno tako jih je spolno zlorabil njen brat. Policija je zato aretirala očeta in sina in ju je dala v roke deželni sodniji.

Ljubljana.

— Predstojnik okrajnega sodišča Sturm je včeraj cel dan švigal po hodnikih okrajnega sodišča. Stikal po sobah in prisluškoval, da bi našel tistega krivca, ki se je tako spozabil v našem včerajšnjem listu, da bi se drznil napisati par vrstic o »vladanju« Elsnere-paše in pa o Sturmju samem, ki je Elsnerejev najposlušnejši in najzvestejši služabnik in oproda. Predsedniku Elsnereju svetujemo naj ne muči svojega zvestega oprede in naj ga ne pošilja poizvedovat v tem oziru, poskrbi naj raje, da se bode napravil red drugod, da se ne bodo godile stvari, kot se dogajajo pri nemških sodnikih. Saj razumemo!

— Priložbo smo prejeli o postopanju nekoga narodnika v 3. komp. pri 17. pešpolku. V nedeljo so imeli drugi vojniki rekruti izhod, vojniki te kompanije pa so morali s suhim krtačami likati sobo, da bi se svetila. Ta mož ima navado da stoji na postelji s pipo v ustih in komandira: ein Mann Feuer. Mislimo, da si take kaprice mož lahko prihrani zase.

— Surovost in zanikernost. Regulačna dela v Ljubljani nekateri surovi in zanikerni ljudje ovirajo na vse obsodbe vreden način. Odrasli in otroci ustavljajo vozove in celo vlake v Ljubljanični strugi, prevažajo prazne vozičke v vodo, pokvarijo stroje in obmetavajo delavce s kamenjem. Na železniškem mostu doleenske železnice poleg vojaškega skladišča stoje trope dečkov, ki mečejo kamenje na vlak Na Francovem in St. Jakobskem nabrežju pa mečejo stranke v strugo razne odpadke, čeprav delajo v strugi delavci in inženirji. Policija bo take storilce strogo kaznovala.

— Z izmišljenimi zaviljanji je delala včeraj »Zarja« reklamo za svoj list v notici, ki jo je priobčila pod naslovom »Iz Šiške«. Že večkrat smo omenili, da bomo grajali, kar je graje potrebno. Kar je priobčilo »Dan« o spodnješiški mladini, je gola resnica in ni bilo v tozadestni skozinskoz opravičeni graji niti z besedico omenjeno, da so to ravno delavski otroci, ki se vedejo na cestah kakor divjaki. Zastonj išče v točini graji tudi besedo, da je ta mladina »zarobljena« in kakor »Zarja« se pristavljala: »Itd.« Zadnji priimek naj »Zarja« kar sama spravi ali pa naj ga odda tja, odkoder ga je dobila. Kako pa naj bo otrok vljuden, dostojen, če ga k temu nihče ne priuči. Kako velika razlika pa je med »otročje razposajeno« mladino v Šiški ali pa v Ljubljani, o tem se lahko prepričajo »Zarjini« uredniki vsaki šolobezni dan. Koncem koncev pa pravi »Zarja«, da se s takim pisarenjem »Dan« prav nič ne priporoča delavstvu, ki se temu tako zelo usiljuje po drugi strani. Izmišljotine in zaviljanja, nazadnje pa s pomočjo teh sebi prid in drugim škodo, to je vaše načelo. Ali vas ne obide sramežljivost, ki pačite na tak način resnico!!

Za balkanske ranjence je darovala mala darovalka Milada Paklova, hčerka ravnateljke Kolinske tovarne vse svoje premoženje v vsoti K 1.20. Odrekla se je bonbonov in drugih slaščic, da je prispela za balkanske ranjence. — Dalje je izročil našemu uredništvu za balkanske ranjence ruski podanik, Poljak Ladislav vitez Podhajec 3 K. Hvala lepa vsem skupaj.

— Brzljavi promet s Kretom. Zasebne brzojavke na Kretu, so do nadaljne odredbe le v grškem, francoskem, angleškem, italijanskem nemškem in ruskem jeziku dopuščene.

— Zahvala. I. obrambna razstava je končala svojo turnejo; bila je slovenski javnosti na ogled v vseh večjih slovenskih centrih: v Ljubljani, Trstu, Gorici, Celju in Mariboru! V moralnem oziru je razstava v polni meri dosegla svoj namen: podala je bilanco naših narodnostnih bojov in vzbudila med inteligenco in tudi v širših masah zanimanje za narodno-obrambno delo. V ostalem je zadela obr. razstavo usoda skoro vseh novih institucij: Na eni strani iskreno priznanje, pomoč in zašlomba, na drugi strani zagrizeno nasprotstvo. Časopisi: Slovenski Narod, Dan, Edinost, Branik, Soča in Narodni Listi so svojo narodno in časniško dolžnost napram razstavi izvršili v polni meri. Iskrena jim hvala! Razstava je v prvi vrsti delo tov. Mačkovska, tehnika v Pragi; on je sprožil misel za slovensko obrambno razstavo in vodil vse priprave v manjšinskem odseku akad. društva »Adrije« in v podružnici »Prosvete« v Idriji. Tov. Mačkovski in imenovanimi društvom najlepše priznanje! Veliko hvaležnost smo dolžni za brezplačno prepuščenje prostorov: g. akad. slikarju Jakopiču, slavnemu Slovenski Čitalnici v Trstu in Narodni Prosveti v Gorici ter uglednim upravam Narodnega doma v Celju in Mariboru. Slavnemu magistratu ljubljanskemu najudanejša zahvala za cvetlične dekoracije Jakopičevega paviljona. Prisrčno se zahvaljujemo nadalje slavnim akad. fer. društvom »Balkan« v Trstu in »Adriji« v Gorici ter podružnici »Prosvete« v Mariboru; imenovana društva so nam šla v vsakem oziru na roko. Iskrena hvala korčno vsem korporacijam in gospodom, ki so bodisi darovali bodisi posodili predmete

za razstavo bodisi drugače pripomogli k nje uspehu. — Akad. fer. društvo »Prosveta« v Ljubljani.

— Kinematograf »Ideal«. Danes v petek 1. novembra specialni večer: 1. Sarajevo. (Krasen naravni posnetek.) 2. Napačna sumnja. (Komično.) 3. Denar in srce. (Drama.) 4. Za ljubi denar. (Amerikanska veseloigra.) 5. Dolžnost. (Amerikanska drama.) — Samo zvečer. 6. Avguštin ima dvoboja. (Velekomično.) Jutri v soboto 2. novembra: Ženitev po pameti. (Originalna veseloigra v dveh delih. Nordisk-film Co.) Maks in njegov tekmeč. (Velekomično.)

Trst.

Delavstvo v škedenjskih palvžih. Ni ga delavstva, ki bi bilo bolj trpinčeno in izkoriščano kakor je delavstvo škedenjskih plavžev. Plavži v Škedenju so last »Kranjske industrijske družbe«. Velika nesramnost je to, kako ta družba postopa z delavstvom. Delati dvanajst ur ponoči brez prestanka in zaslužiti pri tem po 2 K 80 vin, to je vendar nečloveško. In pri tem je delavstvo še priganjano od strani delavskih delovodij, ki so nastavljeni v plavžih. Delovodje so po večini Nemci, delavci so skoraj vsi Slovani, samo kakih 100 med 1000 delavci je Italijanov in Nemcev. Krščanskim socijalcem se baje zdi, da se delavcem v plavžih godi pre-dobro, zato so začeli agitirati za njihovo krščansko - socijalno organizacijo in hočejo na ta način še bolj kršiti solidarnost delavstva. Več jih hodi naokrog, ki izpolnjujejo, kar jim je naložil župnik, ki zelo stremi po novi stranki. Na drugi strani pa so socijalni demokratje padli na plavže in se hočejo bojevati edino le proti »Narodni delavski organizaciji«, namesto: proti »Kranjski industrijalni družbi«. Sedaj, ko je »Narodna delavska organizacija« ravno hotela nastopiti za zboljšanje stanja delavstva v tej tovarni, pa pridejo krščanski socijalci in socijalni demokratje, pripravljeno nato, da stopijo v slučaju potrebe na stran »Kranjske industrijske družbe« in jej pomagajo kot krumirji s stiske. Lumparija!

Dr. Tuma je predaval preteklo soboto v »Delavskem domu« o balkanski vojni in se je pri tem tudi pojeznil na »Edinost«. Današnja »Edinost« (30. oktobra) tako poroča. Ne odobramo, da se aganja na predavanjih osebno-sti. To je pravzaprav najboljši odgovor »Zarji«, ki je kričala proti socijalnemu tečaju »Nar. delavske organizacije«, kakor da bi bili socijalni demokratje najčistejši angelji.

Slovensko gledališče v Trstu. Spored za prihodnje predstave je sledeči: Dne 1. novembra popoldne ljudska predstava »Mlinar in njegova hči«. Zvečer opereta »Jesenski manever«. Dne 2. novembra popoldne opereta »Cigan baron«. Zvečer Bisonov igrokaz »Neznanka«. Dne 3. novembra popoldne »Neznanka«. (Ljudska predstava.) Zvečer opereta »Jesenski manever«.

Na c. kr. redarstvenem ravnateljstvu v Trstu se nahaja v uradu (pritličje — desna stran) zelo otesana buča, ki vsakega nahruli, če govori v slovenskem jeziku. Tega človeka naj bi ravnateljstvo poklicalo na red. Izbiti bi se mu moralo njegovo surovost z glave. Če sovrži Slovence, naj ostane doma za pečjo in nikar naj ne hodi v urade, na katerih so tudi slovenski napisi. Če ne bo postal drugačen, ga bomo prišli še strožje.

Ruski Rdeči križ v Trstu. Včeraj 29. t. m. je odpotovala v Piraj na parniku »Bregenz« druga ekspedicija Rdečega križa, obstoječa iz petrograjskega in odeskega oddelka. Vsak oddelek šteje po 2 zdravnikarja, po 1 gospodarja, po 6 sester in po 10 sanitajcev. Vseh skupaj je 38, in so namenjeni na Grško, kjer se bodo uvrstili v grški Rdeči križ, čegar načelnica je kraljica sama, ki je rojena ruska velika kneginja Olga Konstantinova. Načelnik petrograjskega oddelka je dr. Napalov, profesor na kliniki, odlični ruski kirurg, drugi zdravnik je F. A. Fedorenko, gospodar pa je kazakiški podpolkovnik Koribat - Dubinski, po rodu Poljak, ki je doslej služil v Turkestanu. Med sestrami se nahaja jako zaslužna sestra Aleksejeva, ki se je udeležila vseh vojn zadnjih 30 let in ima tudi mnogo odlikovanj za zasluge. Dosedaj je bila prednica petrograjskih sester, pa se je odpovedala in šla z Rdečim križem. Odeski oddelek ima 2 zdravnikarja tamošnje mestne bolnice A. N. Bjelajeva in B. F. Arbutova, gospodar pa je P. N. Červinskij, ki je služil dosedaj na perzijski meji in v Pamiru. Gospodari vseh oddelkov so bivši ali aktivni vojniki, da drže red in disciplino med sanitajci. Ko so čakali na parnik, so si ogledali mesto. Sestre so se v nedeljo udeležile službe božje v pravoslavni cerkvi. V ponedeljek so bili povabljeni pri tukašnjem ruskem Vice - konzulu, zvečer istega dne pa je bil poslovljen večer v »Antica Bonavia«. Včeraj popoldne ob dveh pa so se odpeljali proti Grški. Na istem parniku se je vozil tudi nemški Rdeči križ. Parnik je bil skoro prenapolnjen z grškimi rezervisti in prostovoljci, prihajajočimi iz Amerike. Pred odhodom parnika so zapeli par grških pesmi in mahajoč z malimi zastavicami so kričali: »Žito o polemo« (živela vojna). Na parnik so spremili odhajajoče ruski konzul Nikolaj pl. Smirnov, grški konzul dr. Varatassi in nemški konzul.

Gibanje balkanskih rezervistov v Trstu. Dan na dan prihajajo sem cele čete rezervistov črnogorskih, srbskih, grških in turških. Posebno Turkov je mnogo, med katerimi so številni Macedonci, ki se ne zglasujejo na turškem konzulatu ampak na srbskem. Ker pa imajo samo Srbi svojega konzula v Trstu, se vsa masa Črnogorcev, Bolgarov in Macedoncev obrača na ruski konzulat, ki jim gre na roko v kolikor pripušča vlada, da se ne krši nevtralnost. Mnogo Črnogorcev odpravijo tukašnji Slovani na svoje stroške v domovino.

Pošljite naročnino, ako je še niste!

DRUŠTVA.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda in Sokol v Mostah priredila prihodno nedeljo t. j. 10. novembra v restavracijskih prostorih gos-poda Miškota skupno veliko veselico spojeno z igro na kar opozarjamo že sedaj slav. občinstvo. Natančnejši spored, ki bo jako bogat objavimo pravočasno. Do prihodnje nedelje pa naj bo geslo vsakogar: »Nikamor drugam ne, ko v Moste, ker edino v Mostah se bom reš pošteno in neprislusno zabaval.«

Dramatični odsek »Sokola« Litija-Smartno priredi danes na dan »Vseh svetnikov« v petek dne 1. novembra 1912 ob pol 8. zvečer v telovadnici »Sokolskega doma« v Litiji žaloigro v petih dejanjih »Mlinar in njegova hči«. K obisku je vsakdo najljudneje vabljen in dobrodošel. Nazdar!

Za »Sokolski dom« na Vrhniki darovali so mesto venca na krsto nepozabne Anice Jelovšekove po K 10 gg. Jos. Bricelj, V. Perne, dr. Fran Šabec, M. Nagode in Ante Žitko, skupaj 50 K. — Čisti donos v korist »Sokolskega doma« na Vrhniki prirejene vinske trgovatve kron 112.12. — G. St. Paximady daroval K 10, g. ing. Milan Lenarčič K 5. — Po nabiralnikih za »Sokolski dom« se je na nabralo v gostilni pri »Jurci« K 21.10, pri »Kočevarju« K 6.68, pri Korencanu K 11.50. Skupaj K 216.40. Vsem darovalcem najiskreneja zahvala! Na zdar!

Narodna čitalnica v Kamniku priredi v nedeljo 3. listopada 1912 v dvorani »Društvenega doma« dramatično predstavo: »V Ljubljano jo dajmo!« od Josipa Ogrinca. Po predstavi ples in prosta zabava. Pričakuje se od občinstva obilne udeležbe.

Bratno društvo v Mokronogu priredi v nedeljo 3. listopada t. l. žaloigro »Mlinar in njegova hči«. Pričetek igre ob pol 7. zvečer. Ker se tudi za to igro igralci pridno pripravljajo, se pričakuje zopet prav obilne udeležbe. 3. 11. torej vsa mokronoška okolica v Mokronog!

Veselica v Predturgu v korist Rdečega križa balkanskih slovanskih držav se priredi v nedeljo dne 3. novembra 1912 v prostorih Jak. Vogelnika, po domače »pri Koku«. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Godba na lok. — Vstopnina za osebo 30 vinarjev. Obilne udeležbe pričakujejo prireditelji.

Akad. tehn. društvo »Tabor« v Gradcu naznanja, da ima svoj l. redni občni zbor zimskega tečaja 1912/13 dne 2. novembra t. l. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih (Gartengasse 18). Vzporod običajen. Slovenski gostje dobrodošli!

Slovensko akademsko društvo »Adrija« priredi v soboto dne 2. listopada vsprejemni večer prvoletnikom, na to pa občni zbor v restavraciji pri Grafu »U divadla« na Vinogradih. Gostje dobrodošli!

Akad. dr. veterinarjev na Dunaju je izvolilo na svojem rednem občnem zboru dne 26. t. m. sledeči odbor: Predsednik: Ivan Pestotnik; podpredsednik: Leopold Varl; tajnik: Filip Pohor; blagajnik: Raiko Ivavec; gospodar Anton Mihevc; namestnika: Makso Šribar, Makso Rojko; preglednika: Fran Lobnik, Janko Vizjak.

Vojna.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Polom Turčije. — Katastrofa pri Lile Burgasu.

PORAŽENI TURKI.

Sofija, 31. oktobra. Odločilna bitka med Bolgari in Turki je končana. Turki, katerim je poveleval sam vojni minister Nazim paša so bili na progi Banas Hisar—Lile Burgas popolnoma poraženi in beže v največjem neredu proti Carigradu. Na bolgarski strani se je bojevalo 150.000 vojakov.

Sofija, 31. oktobra. V krvavi odločilni bitki, ki se je bojevala na progi Banas Hisar—Lile Burgas in ki je trajala cele tri dni in tri noči so bili Turki strahovito poraženi. Morali so se na vsej črti umakniti iz svojih utrjenih pozicij. Bolgari bežeče Turke zasledujejo z največjo energijo. Turške armade se je polastila strašna panika. Puštili so na bojišču vse svoje ranjence in mrtvece in zbežali v največjem neredu proti Saraj in Corlu.

Sofija, 3. oktobra. Bolgari so pri Lile Burgasu zaplenili veliko število topov, zastav in velikanske zaloge municije.

Sofija, 31. oktobra. Bolgarske izgube so v primeri z velikanskimi turškimi izgubami majhne, vendar pa znašajo več tisoč mrtvih in ranjenih. Turki, ki beže v največjem neredu proti Corliju, požigajo na potu vse vasi in povzročajo med kristjani strašno klanje.

Sofija, 31. oktobra. Bitka, ki se je vršila te dni je bila strašna in ni primere v svetovni zgodovini. Na obeh straneh se je vršilo nepopisno klanje, ki je trajalo tudi ponoči. Turki so vsej črti stopili v ofenzivo in udarili s strašno silo. General Dimitrijevič je bil dobro pripravljen. Bolgari so se kakor levi vrgli na prodirajoče Turke. Prvi in drugi dan je bila bitka popolnoma neodločna. Turki so zlasti prvi dan vrgli Bolgare na več točkah nazaj, a naslednjega dne so jih Bolgari zopet s strašnimi izgubami vrgli nazaj. Turki so imeli silno ugodne pozicije, posebno pa topove, katerih kroggle so neprestano podirale Bolgare. Grmenje topov je bilo tako strašno, da se je slišalo več ur daleč. Več kilometrov daleč je zemlja popolnoma raz-orana. Poprej cvetoči vinogradi, ki so se nahajali v teh krajih, so docela uničeni. V odločilnem trenutku je general Dimitrijevič zapazil, da je levo turško krilo silno slabo. Poslal je tja tak dve diviziji vojakov, ki so Turke pri Eski Babi ob-

Kofite in levo krilo skoro popolnoma uničite. Bolgari so nato z vso silo udarili še na centrum, ki je stal pri Lile Burgasu. Turški centrum se je bojeval naravnost z divjo hrabrostjo. Sam vrhovni poveljnik, vojni minister Nazim paša je navduševal volake. Bolgarska artilerija je neprestano silajno podpirala naskakujočo infanterijo. Turki so padali kakor snopi po tleh. Proti večeru se je centrum pričel umikati. Med tem so pa Bolgari vrgli tudi desno turško krilo na vsej črti nazaj. Zmaga je bila odločena in popolna.

Sofija, 31. oktobra. Začetkom so se Turki še nekoliko v redu umikali, a bolgarska kavalerija jim je prizadejala pri umikanju tako stranske izgube, da se je konečno umikanje spremenilo v divji beg. Turki beže v največjem neredu proti Čorliju in Saraču.

Sofija, 31. oktobra. Beg turške armade je strašen, panika nepopisna. Čisto gotovo je, da bodo Turki na begu izgubili še enkrat več vojakov kot v bitki sami. Bolgari so jim neprestano za petami.

Sofija, 31. oktobra. Turška armada je razpršena na vse strani. Vojaki so odrekli vsako pokorščino in gledajo samo na to, da si rešijo življenje.

Sofija, 31. oktobra. Semkaj je došlo poročilo, da je v bitki pri Lile Burgasu padlo več turških generalov, med njimi tudi vrhovni poveljnik, vojni minister Nazim paša. Vest še ni uradno potrjena.

Sofija, 31. oktobra. Pogled na vojno polje je strašen. Več kilometrov daleč naokoli leže celi kupi mrličev in ranjencev. Turške izgube znašajo okoli 20.000 mrtvih in več tisoč ranjenih. Tudi bolgarske izgube so zelo velike.

Sofija, 31. oktobra. Tu vlada nepopisno navdušenje, ko je vojni minister Nikiforov sporočil ljudstvu o sijajni bolgarski zmagi pri Lile Burgasu, so se ljudje pričeli poljubovati in jokati samega veselja. Vsa Sofija je v zastavi. Okoli 20.000 glav broječa množica je priredila danes vojnemu ministru dalje srbskemu poslaniku velikanske ovacije. Navdušenje je tem večje, ker so Srbi razbili tudi zapadno turško armado, tako da je Turčija popolnoma zgubljena.

Belgrad, 31. oktobra. Povodom sijajne bolgarske zmage pri Lile Burgasu, so Srbi priredili danes tukajšnjemu bolgarskemu poslaniku Salabačevu velikanske ovacije. Bolgarski poslanik je bil tako ginen, da ni mogel govoriti in se je s solzami v očeh zahvaljeval navdušeni publikki za ovacije.

BOLGARSKE IZGUBE PRI KIRK-KILISI.

London, 31. oktobra. Listi poročajo iz Petrograda, da so Bolgari izgubili v bitki pri Kirk-Kilisi 8000, pri Marašu 1500 mož.

POPOLEN POLOM TURČIJE.

Pariz, 31. oktobra. Polom Turčije je popoln. Zapadno armado so Srbi razbili in uničili, vzhodna armada je sila poražena v odločilni bitki. Carigrad je zgubljen, Srbi stoje pred Solunom. Tukajšnji diplomatični krogi so mnenja, da polom Turčije ni neizogiben samo v Evropi, ampak da se bo anarhija prenesla tudi čez Dardanele v Malo Azijo.

CARIGRAD PRED REVOLUCIJO.

Carigrad, 31. oktobra. Velikanske mase ljudstva beže pred zmagovalno bolg. armado v Carigrad. Moški in ženske, starčki in otroci so zapustili svoja domova in zbežali s svojim premoženjem v Carigrad. Vsako uro prihaja v Carigrad na tisoče beguncev. Vsak čas je pričakovati, da izbruhne v Carigradu stranska revolucija, ki bo prizadejala Turkom zadnji udarec. Ljudstvo je silno razkačeno, policija že skoro brez moči. Bati se je, da se prične že jutri v Carigradu strašen masaker proti kristjanom. Evropska poslanstva so potrjila svojo stražo. Kristjani že iščejo zavetja v poslanstvih.

PEČ PADLA.

Cetinje, 31. oktobra. Danes je došlo semkaj uradno poročilo, da je general Vukotić zasedel Peč (Ipek). Prebivalci so z velikanskim navdušenjem sprejeli zmagovite Črnogorce. V srbski katedrali je duhovnik pel »Te deum« in molil za zdravje črnogorskega kralja.

KRALJ NIKITA V BARU.

Cetinje, 31. oktobra. Kralj Nikita je odpotoval danes v Bar, da prisostvuje pri obleganju Taraboša, katerega padec je pričakovati vsak čas.

GRKI ZASEDLI GREVENO.

Atene, 31. oktobra. Grki so brez vsakega boja zasedli Greveno.

SRBSKA SKUPŠČINA V SKOPLJU.

Skopje, 31. oktobra. Kralj Peter namerava sklicati v Skopju srbsko skupščino, kjer bo slovesno naznanil aneksijo Stare Srbije.

Zabava.

Ekscentrična. »Jaz nisem bila nikdar taka, kakor so druge žene: v svojih mladih letih sem se vnemala samo za basiste.«

Ne morejo jo potrebovati. Stara devica, ki je bila čisto brez gmotnih sredstev, je sklenila vstopiti v samostan. Od tam pa je dobila sledeči odgovor:

»Ne moremo Vas potrebovati! — Za delo ste preveč slabi, za vzgojiteljico ste se premalo učili, za neprestano molitev imate premalo denarja.«

Dokaz ljubezni. »Ljubim vas, ponoči ne morem niti zaspati, da ne bi pomislil na vas.«

»To še ni noben dokaz! Meni se to dogaja z mojimi računi od modistinje vsak večer ravno tako.«

Odgovorni urednik Rađivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vljudno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času obnove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke

„DAN“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto . . . K 18— Četrta leta . . . K 4-50
Pol leta . . . K 9— En mesec . . . K 1-50

V upravnistvu prejemam na mesec K 1-20.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto . . . K 20— Četrta leta . . . K 5—
Pol leta . . . K 10— En mesec . . . K 1-79

Za Nemčijo vse leto K 24. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnem, a hkratu se mora poslati tudi naročnino, drugače se ne oziramo na naročilo. Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravnistvo „DNEVA“.

Mali oglasi.

Hiša na Jesenicah na Gorenjskem, na lepem prostoru, pripravna za trgovino ali obrt, se po ugodni ceni proda. Kje pove »Prva anonimna pisarna«.

Najfinejši ŠPIRIT

iz žita oddaja na debelo od 60 litrov naprej po nizki tovarniški ceni veletrgovarjama 250

M. ROSNER Co.

v Ljubljani, poleg pivovarne „UNION“.

Galanterist

dobra moč za oddelek na debelo, se sprejme takoj, eventuelno pozneje.

Ponudbe sprejema do 8. novembra t. l. veletrgovina A. Adamič, Kranj.

Slovenci! Spominjajte se naše prekoristne Ciril in Meto-dove šolske družbe!

Pri nakupu „pravega Francka“ izvolite paziti na to-le varovalno znamko.

Zavrnite previdno podobne zavoje kot ne „pravi Franck“.

Tovarna v Zagrebu.

Proizvod najboljših sirovin.

sl im 122/21577

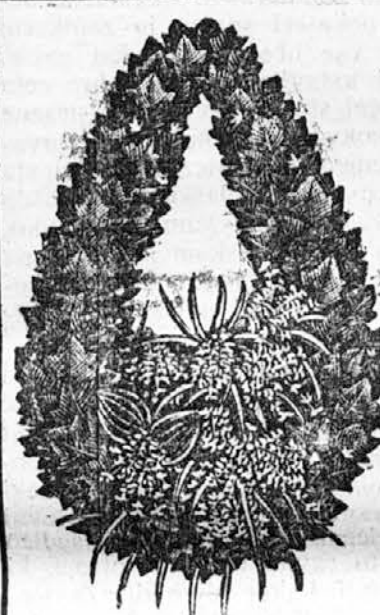
20% do 30%

znižane cene radi preogromne zaloge oblek, raglanov in zimskih sukenj za gospode in dečke, najmodernejših damskih kostumov, plašev, paletotev, bluz in kril.

V damski konfekciji vedno velika izbira. Postrežba točna. Cene nizke.

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 do 60 K komad, tako da si vsakdo lahko izbere.

Ob nedeljah se dobivajo venci v isti hiši v I. nadstr.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi vljudno priporočam največjo zalogo krasnih

nagrobnih vencev in trakov

z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

„Cene brez konkurence.“

FR. IGLIČ Ljubljana, Mestni trg št. 11-12.

== Moderne kožuhovine ==

za dame — kakor otročje garniture, mufl in ovratnice, kožuhovinaste čepice, ovratnice in rokavice za gospode v obilni in poljubni ceni

v modni in športni trgovini

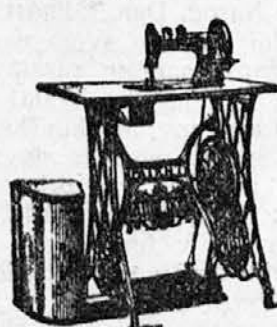
P. Magdič, Ljubljana

nasproti glavne pošte.

Ivan Jax in sin, Ljubljana

Dunajska cesta šte. 17

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev in stroje za pletenje (Strickmaschinen) za rodbino in obrt.

Pisalni stroji Adler. - Vozna kolesa.

Ceniki zastoj in franko.

== Gostilna „LEON“ ==

Florijanska ulica 6.

ima na razpolago vsak četrtek in nedeljo

purana, srno, divje zajce in drugo divjačino

.. najokusneje pripravljeno. — Vse druge dneve razne specialitete. ..

Vsako sredo in soboto najfinejše rižve in krvave klobase.

Točijo se zajamčeno pristna dolenski in štajerski vina ter dvojno marčno pivo iz sodčka. — Za obilen obisk se priporočata

Leon in Fani Pogačnik.

Velik salon za zborovanja, seje, strelske večere in druge veselice.

Vsi gostilniški prostori so nanovo prenovljeni.

Ozirajte se na tvrdke, ki oglašajo v „Dnevu“.

